2018.41108 11/10/2018

WVS-groep

Ontwerp HERZIENE BEGROTING 2019

Meerjarenraming 2020-2022

Inhoudsopgave pagina

1. Voorwoord algemeen directeur 3

2. Financiële begroting en meerjarenraming 6

2.1. Uitgangspunten herziene begroting 2019 en meerjarenraming 6
2.2. Overzicht van baten en lasten 2017 - 2022 11
2.3. Financiële positie 12
2.4. Risicoparagraaf 13

3. Overige begrotingsinformatie 15

3.1. Weerstandsvermogen 15

Bijlagen:

1. Resultatenrekening 2019 - 2022 Overhead 16
2. Balans per ultimo 2017 - 2019 17
3. Overzicht lang- en kortlopende leningen 18
4. Overzicht reserves en voorzieningen 19
5. Overzicht van investeringen in vaste activa 20
6. Gemeentelijke bijdrage 2019 21
7. Specificatie Rijksbijdrage per gemeente 2019 22
8. Overzicht Houtskoolschets - actiepunten en financiële impact 23

Hoofdstuk 1. Voorwoord algemeen directeur WVS

In 2019 wordt verder vorm gegeven aan de ombouw van WVS naar leerwerkbedrijf. Het ombouwplan is geaccordeerd en het onderzoek naar privatisering Groen en Post wordt in werkgroepen verder uitgewerkt. Voor u ligt de herziene begroting van WVS waarin de effecten van de meicirculaire en het Lage Inkomens Voordeel (LIV) zijn verwerkt. Ook zijn de akties voortkomend uit de Houtskoolschets, voor zo ver als mogelijk, meegenomen in de herziene begroting. Tevens is de begroting met de ISD Brabantse Wal en het Werkplein Hart van West Brabant, afgestemd. De begroting moet dan ook in samenhang worden bekeken met de begrotingen van het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. De samenwerking tussen de drie partijen ontwikkelt zich in positieve zin.

Binnen de Participatiedoelgroep zijn grofweg 3 categorieën te verdelen:
A. Direct bemiddelbaar.
B. Bemiddelbaar met ondersteuning met arbeidsmarktperspectief.
C. Geen arbeidsmarktperspectief, activering en zorg.
De ISD en het Werkplein voeren de regie en WVS krijgt de rol van uitvoeringsorganisatie voor de mensen in categorie B en Beschut Werk. In de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 t/m 2022 wordt er van uit gegaan dat er plaatsingen zullen zijn in het kader van Beschut Werk en een budget ten behoeve van arbeidsontwikkeling. Daarnaast zal een 30 fte geplaatst worden in het Groen om de contracten te kunnen borgen voor gemeenten tot dat een eventuele privatisering kan worden voltooid.

WVS heeft vanuit het verleden te maken met hogere loonkosten voor de SW t.o.v. het landelijk gemiddelde. Dit leidt tot een totaal hogere SW-loonsom van ca. € 9 miljoen t.o.v. het landelijk gemiddelde. De bedrijfskosten en de verhouding reguliere medewerkers versus SW-medewerkers liggen lager t.o.v. het landelijk gemiddelde.
De verregaande bezuinigingen op de SW rijksbijdrage zorgen er voor dat WVS verder in de rode cijfers belandt en dit is nauwelijks beïnvloedbaar. Daarnaast zorgt een krimp in het aantal SW medewerkers voor een lagere omzet en het afstoten van opdrachten uit het ondernemersveld.

In overleg met de de OR en de vakbonden is in 2013 afgesproken dat er geen uitloopschalen meer worden toegekend en dat reeds toegekende uitloopschalen worden bevroren.
Het zal echter nog ruim 10 jaar duren voordat het SW-loonkostenniveau binnen WVS op het landelijk gemiddelde uitkomt. De begroting van WVS zal daardoor de komende jaren op alleen de uitvoering van de SW een negatief resultaat laten zien. Door echter meer gebruik te maken van de infrastructuur van WVS, de kennis van de ontwikkeling van medewerkers en de plaatsingsmogelijkheden in de werkgeversnetwerken van WVS, kunnen binnen de keten van uitkering naar werk de nodige besparingen gerealiseerd worden. De verdere uitwerking van de Bestuursopdracht gedurende 2018 moet meer helderheid geven over de definitieve inzet van WVS als leerwerkbedrijf. ~~Daarnaast zijn de uitgangspunten van de mei- en septembercirculaire leidend voor een reële begroting. Daarom moet deze begroting als Proformabegroting worden gezien.~~

Naast de hoge loonkosten SW wordt het verlies van WVS tevens veroorzaakt door de korting op de rijksbijdrage. De Wsw loonkosten maken 80 % van de totale kosten uit. De structurele bezuinigingen op de bedrijfsvoering en de gewijzigde marktbenadering door WVS hebben de afgelopen jaren een verbetering laten zien van het operationeel resultaat. Vanaf 2016 loopt het resultaat terug vanwege daling van het aantal SW medewerkers. Het resultaat van 2017 is sterk negatief beïnvloed door het uitbetalen van transitievergoedingen.

(* € 1,000)	2013	2014	2015	2016	2017
Operationeel resultaat	5.632	6.679	7.604	7.397	6.799
Vaste gemeentelijke bijdrage	1.209	1.190	1.177	1.183	1.115
Aanvullende gemeentelijke bijdrage		3.702	2.802	3.363	3.672
Subsidieresultaat*	-9.440	-9.734	-11.054	-12.195	-11.857
Totaal resultaat	-2.599	1.837	529	-252	-271

* Het subsidieresultaat is het verschil tussen de rijksbijdrage en de SW-loonkosten.

Vanaf 2015 heeft echter een grotere korting op de rijksbijdrage plaatsgevonden door herverdeling van het macrobudget over een grotere landelijke SW-doelgroep. Hierdoor kwam het subsidieresultaat verder onder druk.
Dankzij de commerciële inzet van WVS zijn de orderportefeuilles voor de meeste activiteiten goed gevuld. Dit betekent overigens niet dat de opbrengsten overal hoog te noemen zijn. De verdienmarges zijn, zeker op het uitvoeren van eenvoudige productiewerkzaamheden, gering. Niettemin slaagt WVS er wel in haar medewerkers zinvolle werkzaamheden aan te bieden. Vooral het 'werken op locatie' en de groepsdetacheringen ontwikkelen zich positief hetgeen aansluit op het beleid om zoveel mogelijk mensen van 'beschut binnen' door te leiden naar 'beschut buiten'.

De individuele detacheringen en Begeleid Werken staan op dit moment nog steeds onder druk, doordat er geen instroom meer is in de SW en er geen invulling vanuit de PW voorhanden is. Desalniettemin heeft WVS, door een effectieve werkgeversbenadering en een strakkere sturing op de arbeidsontwikkeling, ook hier enkele mooie successen geboekt. Tot slot is WVS volop aan de slag met de ketensamenwerking met het bedrijfsleven en partijen als Mee West-Brabant, SDW, GGZ, Praktijkschool, de Kameleon, Bibliotheken en WAVA/!GO en Atea-groep in het kader van de toekomstige ontwikkelingen.

De financiële consequenties van gevoerd beleid treft u aan in deze begroting en meerjarenraming, waarbij moet worden opgemerkt dat er veel onzekerheden in de begroting zijn opgenomen, welke worden beschreven in de risicoparagraaf.
Des te verder er in de toekomst wordt gekeken, des te groter de impact van de veronderstellingen.
Uitgangspunt voor de begroting is dat het exploitatieverlies zoveel als mogelijk wordt beperkt.

Factoren die een bepalende rol spelen bij het al dan niet realiseren van de herziene begroting van 2019 zijn:

1. Subsidies
2. Kostenbeheersing
3. Algemene economische situatie in Nederland en West Brabant in het bijzonder
4. Opbrengsten, toegevoegde waarde
5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door de deelnemende gemeenten
6, De rol van WVS mbt de Participatiewet ism de werkpleinen en RPA
7. Uitstroom SW en leidinggevend SW-kader
8. (Fiscale) Wetgeving

Ad 1. Subsidies.
De herziene begroting 2019 is gebaseerd op het voorlopig toegekende Wsw-participatiebudget voor 2019 obv de meicirculaire 2018 van € 24.939,- (was € 23.838,-) met 2 % LPO zijnde € 25.437,- (was € 24.314,-) per se.

In 2016 is reeds geconstateerd dat landelijk gezien de ramingen mbt uitstroom SW te hoog waren ingeschat. Het macrobudget is niet aangepast obv deze lagere uitstroom. Derhalve is het bedrag per SE drastisch gedaald.
Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de meicirculaire aangepast voor het lopende en de komende jaren.

Ad 2. Kostenbeheersing.
~~WVS is al geruime tijd bezig met een kostenbeheersingsprogramma. Ook voor 2019 staan een aantal kostenreductieprogramma's op stapel.~~ Uit het vergelijkende branche onderzoek van Cedris blijkt dat WVS erg goed scoort in kostenbeheersing. Het beleid van WVS blijft zeer uitdrukkelijk gericht op ~~verdere~~ kostenbeheersing. Binnen WVS is er derhalve vanaf 2017 extra ingezet op het contractmanagement. Hiervan zien we reeds de eerste resultaten op het gebied van oa. kantoormaterialen, mobiele telefonie, onderhoud wagenpark en brandstof wagenpark.

ad 3. Algemene economische situatie.
Deze heeft sterke invloed op de resultaten. Door de huidige economische situatie biedt kansen ook voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het is hiervan belang om goed aan te sluiten bij de behoeften van het bedrijfsleven. Hierbij kan gedacht worden aan het ontzorgen en ondersteunen van bedrijven die op zoek zijn naar nieuw personeel en die deze doelgroep een kans willen bieden. Met de kennis en kunde en het grote netwerk van WVS kan zij een belangrijke bijdrage leveren in het ketenproces.

ad 4. Opbrengsten, toegevoegde waarde.
De stand van zaken in de economie heeft grote invloed op dit onderwerp. In tijden van hoog-conjunctuur wordt er meer werk uitbesteed aan WVS. In tijden van laagconjunctuur is het precies andersom. Contracten bij groen-, schoonmaak- en postactiviteiten hebben daarnaast meestal lange doorlooptijden met weinig mogelijkheden voor tussentijdse verhogingen. Ook is er een risico dat contracten niet worden verlengd, eventueel worden opengebroken of zijn er faillissementen van de opdrachtgever. Op dit moment is de ontwikkeling binnen de industriële activiteiten echter positief door een meer commerciële aanpak van werkgevers/potentiële klanten met als hoofddoel werken op locatie.

ad 5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door gemeenten.
Een goede samenwerking met de gemeenten is van grote invloed op de resultaten van WVS.
Het verkrijgen van een positie van voorkeursleverancier bij alle deelnemende gemeenten, inclusief haar werkpleinen, en het kunnen maken van afspraken met betrekking tot de zg. contract compliance, zullen het resultaat van WVS duidelijk in positieve zin kunnen beïnvloeden en tevens maatschappelijk bijdragen in werk voor een zwakke doelgroep. Door de krimp van het aantal SW-ers komt op dit moment de uitvoering van opdrachten in gevaar. Met name in het groenonderhoud zien we dat handmatig werk dat geschikt is voor een groep mensen die daar op aangewezen is dreigt te verdwijnen als WVS de opdracht terug moet geven terwijl er nog veel mensen aan de zijlijn staan. Voorlopig kunnen 30 fte uit de participatie doelgroep aan het werk middels een contract van bepaalde tijd om gemeentelijke opdrachten te kunnen borgen in afwachting van het onderzoek naar privatisering. Voor de deelnemers is dit een opstap naar een (vaste) baan elders in het bedrijfsleven, door de begeleiding, werkervaring en omscholing.

ad 6. De rol van WVS binnen de Participatiewet ism de werkpleinen en RPA
De uitvoering van de Participatiewet vraagt om intensieve samenwerking met de werkpleinen en het werkgeversveld. Op arbeidsmarktregioniveau zijn afspraken gemaakt om in Multi Disciplinaire Teams in de subregio's samen te werken. Hierin werken gemeenten, WVS en het UWV samen om werkgevers optimaal te kunnen bedienen. Naast het invullen van vacatures zal het organiseren van werk van groot belang zijn voor het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Samenwerking in de keten moet leiden tot meer plaatsingen. Ondanks het gegeven dat WVS nog beperkt wordt ingezet voor de ontwikkeling van de Participatiedoelgroep, kan de expertise, infrastructuur en het werkgeversnetwerk van WVS worden ingezet om meer mensen te ontwikkelen naar de arbeidsmarkt. Deze leveren naast een resultaatverbetering voor WVS, vooral een besparing op voor de werkpleinen.

ad 7 Uitstroom SW personeel en leidinggevend SW kader
In de begroting is opgenomen dat leidinggevend kader in SW-dienstverband wordt vervangen door reguliere krachten. Hierin is echter niet de volledige vervanging meegenomen die door uitstroom vanwege pensioenleeftijd is ingeschat.

ad 8 (Fiscale) wetgeving
In de begroting is opgenomen dat in 2019 nog transitievergoedingen moeten worden uitbetaald.
In de jaren daarna zal dit niet van toepassing zijn (worden vergoed vanuit centrale voorziening (via UWV). De kosten hiervan zullen echter bij de werkgevers worden gelegd middels premiebetaling. De hoogte is echter nog niet bekend.
In 2017 is de LIV ingevoerd. Na onduidelijkheid van de toepassing hiervan is er voor 2017 en 2018 inmiddels duidelijkheid omtrent de berekening en vergoeding. De minister heeft echter elk jaar de bevoegdheid om de vergoeding aan te passen. Derhalve is het voor 2019 nog erg onzeker of de begrote vergoeding ook ontvangen gaat worden.

Hoofdstuk 2. Financiële begroting en meerjarenraming

2.1. Uitgangspunten herziene begroting 2019

Bij het opstellen van de begroting zijn - naast de werkelijke resultaten over 2017, de interne werkbudgetten voor 2018 als uitgangspunten gehanteerd. De begrotingen van de ISD Brabantse Wal, Werkplein Hart van West-Brabant en WVS vormen gezamenlijk de basis voor de ketenbegroting.

Toegevoegde waarde

Voor de berekening van de toegevoegde waarde (TW) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- De TW voor WVS is uit verschillende zaken opgebouwd. De TW per fte SW wordt constant verondersteld.

Hiernaast is rekening gehouden met de TW voor de nieuwe Beschut Werk-medewerkers. Hier is voorheen een TW van 30% WML verondersteld, welke (nog) niet kan worden gehaald. Hiervoor is er een bijstelling gedaan naar een realistischer nivo.
Voor nieuwe medewerkers met structurele loonkostensubsidie wordt een TW nivo van de huidige SW-populatie verwacht. Hierbij gaan we uit van een loonwaarde van gemiddeld 50%.
Daarnaast zullen er leerwerktrajecten voor het Werkplein Hart van West-Brabant en ISD Brabantse Wal uitgevoerd worden. Gezien de korte periode en de focus op leren ipv werken, wordt toegevoegde waarde per fte lager ingeschat dan bij de SW-populatie.
De formatie SW is aangepast naar de prognose komende uit de meicirculaire 2018.
- Per type contract (SW, Beschut Werk, participatie, leerwerktraject) wordt een andere inzetbaarheid over de verschillende werksoorten zoals groen, postbezorging en industriële activiteiten verwacht. Participatie is opgenomen voor het project groen. Conform besluitvorming zullen hiervoor personen worden aangetrokken vanuit de doelgroep B met en zonder loonkostensubsidie.
- In de begroting is rekening gehouden met een gelijkblijvende omzet van deelnemende gemeenten m.u.v. de werknemersdienstverleningsactiviteiten ten opzichte van budget 2018 met een afname ivm daling fte SW.

NB in 2019 wil WVS samen met ISD Brabantse Wal een pilot gaan draaien mbt sociaal detacheren. De randvoorwaardelijke invulling is in uitwerking. Derhalve zijn er geen fte (loondienst) opgenomen. Alleen bij de omzet is de dekkingscomponent toegevoegd. Het betreft 10 fte uit de praticipatiedoelgroep.

Rijksbijdrage

De herziene begroting 2019 is gebaseerd op het voorlopig toegekende Wsw-participatiebudget voor 2019 obv de meicirculaire 2018 en de afbouw aantallen Wsw conform de ramingen van het Rijk. Het bedrag per SE in de begroting is € 24.939,- (was € 23.838,-) met daarbij opgeteld 2 % LPO, zijnde in totaal € 25.437 (was € 24.314,- per SE en in 2018 € 24.655,-).
Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de meicirculiare aangepast voor het lopende en de komende jaren.

Herziene Begroting 2019	werkelijk 2017	herz begr 2018	herz begr 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
aantal SE's	2.178	2.086	*1.987*	*1.914*	*1.833*	*1.755*
rijksbijdr.per SE (€)	25.240	24.655	*24.938*	*24.539*	*24.897*	*25.234*
		1,5%	*2%*	*2%*	*2%*	*2%*
rijksbijdr. in € x 1.000	54.982	51.443	*50.549*	*47.925*	*46.566*	*45.187*

De lagere landelijk uitstroom SW met een gelijkblijvend vastgesteld macrobudget heeft tot gevolg dat de bedragen die per SE worden ontvangen extra dalen. De daling per jaar van de rijksbijdrage per SE is in onderstaande tabel weergegeven, evenals de impact op de exploitatie.

Begroting 2019	werkelijk 2017	herz begr 2018	begroot 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
aantal SE's	2.178	2.086	2.001	1.919	1.831	1.745
rijksbijdr.per SE (€)	25.240	24.655	24.314	23.781	24.190	24.577
		1,5%	2%	2%	2%	2%
rijksbijdr. in € x 1.000	54.982	51.443	48.663	45.633	44.285	42.844

Bijdrage deelnemende gemeenten
Basis is het aantal geplaatste SW medewerkers op 1 januari van het voorafgaande jaar aan het rapportagejaar.
(Bijlage 6 per gemeente)

Herziene Begroting 2019	werkelijk 2017	herz begr 2018	herz begr 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
aantal SW-medewerkers*	2.611	2.496	2.380	2.293	2.196	2.103
Vaste gem. bijdrage per SW in €	427	0	0	0	0	0
Aanvullende gem. bijdrage per SW in €	1.408	2.575	3.438	4.025	3.556	4.421
gem.bijdr. (€ x 1.000)	4.791	6.427	8.182	9.230	7.808	9.298

Begroting 2019	werkelijk 2017	herz begr 2018	herz begr 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
aantal SW-medewerkers*	2.611	2.496	2.380	2.282	2.177	2.075
Vaste gem. bijdrage per SW in €	427	0	0	0	0	0
Aanvullende gem. bijdrage per SW in €	1.408	2.575	3.600	4.373	4.480	4.541
gem.bijdr. (€ x 1.000)	4.791	6.427	8.569	9.979	9.754	9.422

* Het aantal SW dat hier wordt vermoemd, is de stand aantal SW op 1-1 van T-1. Dit aantal is de grondslag voor de verdeling van de gemeentelijk bijdrage.

De vaste gemeentelijke bijdrage was gebaseerd op de oorspronkelijke 427 euro per SW.
Vanaf begroting 2018 wordt er alleen nog gesproken van 1 gemeentelijke bijdrage.

Vanaf 2010 is er door het Rijk een daling van de subsidie per SE ingezet. Deze is niet beinvloedbaar door WVS.
De impact is echter enorm op de begroting. Hieronder treft u een fictieve berekening aan.

vergelijking	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SE's	2.435	2.430	2.458	2.431	2.375	2.236
daadwerkelijk subsidie per SE	27.351	25.955	26.097	26.141	25.735	25.823
Subsidie obv 2011 met 1,5% LPO (fictief)	27.351	27.761	28.178	28.600	29.029	29.465
verschil per se		-1.806	-2.081	-2.459	-3.294	-3.642
Korting vanuit het rijksbudget * 1,000		-4.389	-5.114	-5.979	-7.824	-8.143
Totale gemeentelijke bijdrage	1.283	1.252	1.209	4.892	3.979	4.546

De korting is ingegaan vanaf 2010

vergelijking	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SE's	2.173	2.086	1.987	1.914	1.833	1.755
daadwerkelijk subsidie per SE	25.240					
subsidie obv begroting		24.656	24.938	24.539	24.897	25.234
Subsidie obv 2011 met 1,5% LPO (fictief)	29.907	30.355	30.811	31.273	31.742	32.218
verschil per se	-4.667	-5.699	-5.873	-6.734	-6.845	-6.984
Korting vanuit het rijksbudget * 1,000	-10.141	-11.889	-11.669	-12.889	-12.547	-12.257
Totale gemeentelijke bijdrage	4.787	6.427	8.182	9.230	7.808	9.298

Dit betekent dat, indien we vanaf 2011 geen korting op de rijksbijdrage per SE hadden gekregen en wel een LPO van 1,5% we in 2019 € 30.811 euro per SE zouden ontvangen ipv de ingeschatte € 24.315.
Voor 2019 zou dit, bij een SE-aantal van 2.001, een extra rijksbijdrage geven van € 12.998.000.
Ipv het vragen van een gemeentelijke bijdrage, zou WVS geld genereren, en wel € 4.429.000, ondanks de hogere loonkosten van ongeveer € 4.000 per SW-er t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Overige subsidies overheid
In de begroting is opgenomen dat er Beschut Werk ingezet zal gaan worden en dat deze zal worden uitgevoerd door WVS conform gemaakte afspraken.
Voor deze doelgroep is uitgegaan van 70% loonkostensubsidie, gemiddeld 28 uur per persoon en 8.500 euro begeleidingsvergoeding.
Er zijn in de ketenbegroting aannames gemaakt mbt afname leerwerktrajecten door het Werkplein Hart van West Brabant en de ISD Brabantse Wal. In de begroting en meerjarenraming is uitgegaan van de aangereikte cijfers vanuit de ketenbegroting. De tariefstelling van de trajecten is 2.500 euro per traject obv prijspeil 2016 en een indexering van 1,5 %.
In het kader van het herstructureringsproces is er besloten om voorlopig de orderportefeuille van het groenbedrijf in tact te houden. Om dit te kunnen realiseren is er op korte termijn extra personeel nodig.
Hiervoor worden mensen in samenwerking met het Werkplein Hart van Westbrabant en ISD Brabantse Wal uit de doelgroep B aangenomen. WVS staat voor de maatschappelijke ontwikkeling en zet zich in voor de brede doelgroep
Deze personen zullen worden geschoold en ontwikkeld in het groenvak. Na een periode van maximaal 23 maanden, kunnen zij doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt.

De uitgangspunten in de begroting voor het ramen van leerwerktrajecten en de aantallen beschut werk , inclusief de tariefstelling, zijn conform de afspraken die reeds zijn opgenomen in de ketenbegroting.
De participanten zijn alleen opgenomen voor het project Groen conform besluitvorming.

Herziene begroting 2019	herz begr 2018	herz begr 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
Leerwerktrajecten aantal	248	269	291	291	291
Beschut Werken aantal	99,0	124,0	153,0	181,0	210,0
Beschut Werken Fte	69,0	87,0	107,0	127,0	147,0
Participanten aantal	0	43	43	43	43
Participanten fte	0	30	30	30	30

NB in 2019 wil WVS samen met ISD Brabantse Wal een pilot gaan draaien mbt sociaal detacheren. De randvoorwaardelijke invulling wordt nog verder uitgewerkt. Derhalve zijn er geen fte (loondienst) opgenomen. Alleen bij de omzet is de dekkingscomponent toegevoegd. Het betreft 10 fte uit de praticipatiedoelgroep.

In het kader van de nieuwe rol van WVS is men van plan om als instrument praktijk-verklaringentrajecten te gaan aanbieden voor de doelgroep. Hiervoor is een aanvraag voor SITS subsidie (ESF-innovatiefonds) ingediend. Deze is nog niet opgenomen in de herziene begroting, evenals het merendeel van de kosten.

In 2020 zal de compensatieregeling voor de verstrekte transitievergoedingen worden uitgevoerd door het UWV. Naar verwachting zal WVS hierdoor € 1.500.000,- terug ontvangen. Verwacht wordt dat de compensatie in 2021 tot uitkering zal komen.

Overige bedrijfsopbrengsten
Dit betreft de doorberekening van de kosten van dienstverlening van WVS aan de verbonden partijen, zoals Flexkompaan BV, WVS Schoonmaak VOF en Propeople Holding BV, alsmede derdenpartijen als Stichting Samen Werken en Stichtingen Werkwijs . In de begroting is verondersteld dat de dienstverlening op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft.

Personeelskosten SW
Voor de berekening van de indexering van de lonen SW is rekening gehouden de huidige loonafspraken
De LPO op het Participatie budget SW wordt verondersteld op 2 % per jaar. De loonsverhoging voor SW is hieraan gekoppeld. Derhalve is ook een loonkostenstijging van 1,5% meegenomen. Daarnaast zijn er nog kosten voor periodieken en stijgingen sociale lasten en pensioen. Hier is 1,5 % voor opgenomen.
Door uitstroom van in verhouding duurdere werknemers wordt daarnaast een algemene daling van de loonkosten per SW-fte verondersteld, die de loonkosten in positieve wijze beïnvloedt.
Vanaf 2017 is er een tegemoetkoming loondomein vanuit het rijk geïntroduceerd, die een gunstig effect heeft op de loonkosten SW. Deze regeling betreft het 'Lage-inkomensvoordeel, ook wel LIV genaamd. Waar mogelijk wordt deze ingezet om het negatieve subsidieresultaat te beperken.

Overige personeelskosten SW
De overige personeelskosten zijn gebaseerd op de kosten voor 2017 en budget 2018. Tevens is hier rekening gehouden met de uitstroom van SW-medewerkers.
Door de nieuwe Wet Werk en Zekerheid is met ingang van 1 juli 2015 het ontslagrecht veranderd.
Onderdeel van deze verandering is het invoeren van een zogenaamde "transitievergoeding".
Bij ontslag, op initiatief van WVS, van een medewerker die minimaal 2 jaar in dienst is, worden we verplicht een transitiegoeding te betalen. Dit geldt niet alleen voor een tijdelijk contract, maar ook bij beëindiging wegens ziekte, ondergrens en (disciplinair) ontslag. Voor 2019 ~~en volgende jaren~~ wordt dit ingeschat op € 500.000,- .
Natuurlijk wordt er gestuurd op risicominimalisatie, echter bij vaste contracten is dit nauwelijks mogelijk.
Er is een nieuwe wet, waarbij bij uitstroom na 2 jaar ziekte, een compensatie vanuit het rijk zal plaatsvinden. Deze gaat van kracht in 2020, de financiële impact is niet geheel duidelijk. Er zal ter dekking van de landelijke/sectorale kosten een premieheffing plaats gaan vinden. De hoogte en berekening hiervan is nog niet bekend.
Derhalve is vanaf 2020 een verhoging van de sociale lasten van € 250.000, meegenomen ipv de transitievergoeding.
De compensatie van een gedeelte van de kosten die zijn ontstaan vanaf 1-7-2015 zal plaats vinden. Deze is opgenomen onder subsidies overheid.

Loonkostensubsidie Begeleid Werken
Het aantal BW-plaatsingen wordt constant verondersteld.

Salariskosten regulier personeel
In verband met de uitstroom van SW-medewerkers, wordt verondersteld dat uitstromende leidinggevende SW-medewerkers worden vervangen door Flexkompaan personeel. Het Flexkompaan personeel zal daardoor voor de begroting iets toenemen t.o.v. 2018. Verder wordt uitstromend leidinggevend kader ambtelijk en Flexkompaan vervangen door nieuwe Flexkompaan krachten.
De instromende doelgroep beschut werk, vergt een intensievere begeleiding dan de gemiddelde SW-medewerker. Hierdoor is de noodzaak voor extra begeleidingscapaciteit hoog.
Voor actie 4 (Op stap naar Werk - praktijkverklaringen) uit de houtskoolschets is een tijdelijke verhoging van de reguliere formatie nodig, deze is opgenomen onder inhuur personeel. Bij de opleidingskosten zijn de kosten van actie 8 (Professionaliseren begeleidend personeel) opgenomen. Actie 5 (Implementatie Lean) zal in 2018 worden uitgevoerd.
Een overzicht van de actiepunten en de kosten is opgenomen in bijlage 8

	werkelijk 2017	herz begr 2018	begroting 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
fte ambt pers.	73,8	73,9	65,0	62,2	56,5	55,5
gem.loonsom (€)	74.875	72.521	74.969	76.230	77.504	78.793
tot. Sal.kst.(€x1.000)	5.522	5.360	4.873	4.743	4.379	4.373
fte Flexkompaan	95,1	102,8	111,8	114,1	121,8	120,8
gem.loonsom (€)	60.305	*56.443*	61.816	63.359	64.943	66.565
tot. Sal.kst.(€x1.000)	5.732	5.804	6.911	7.228	7.910	8.041
totaal fte regulier	168,8	176,7	176,8	176,3	178,3	176,3

Voor de berekening van de salarissen regulier personeel is rekening gehouden met de verhoging van 2,5% van de kosten. Dit is voor CAO-stijgingen, periodieken en wijzigingen in werkgeverslasten.
Bij de herziene begroting van 2018 was rekening gehouden met instroom van personeel met lagere kosten dan gemiddeld. We zien echter dat door vervanging van ambtelijke medewerkers, de gemiddelde loonkosten niet dalen.

Loonkosten Beschut Werk
In de begroting zijn de loonkosten op basis van WML opgenomen, met een indexatie van 1,5%.

Loonkosten Participanten
In de begroting zijn de loonkosten op basis van WML opgenomen, met een indexatie van 1,5%.
Niet alle medewerkers zullen onder de doelgroep Baanafspraken vallen, en derhalve zal niet voor iedereen loonkostensubsidie worden geclaimd.

Afschrijvingen
De afschrijvingskosten in 2019 zijn gebaseerd op een behoudend investeringsbeleid.
Bij vervoersmiddelen is de afgelopen jaren gekozen voor langer doorijden met het materieel. Dit blijkt duurder dan verwacht te zijn. Derhalve is nu gekozen voor snellere vervanging.

Overige bedrijfskosten
Deze zijn min of meer constant verondersteld.
Uitzondering hierop zijn de onderhoudskosten. De komende jaren zal er uitstroom zijn van technisch onderhoudspersoneel. In de begroting is uitgegaan van uitbesteding van deze taken in plaats van werving nieuw personeel.
Onder deze kostenrubriek zijn de kosten van actie 2 (MVO-platform) en actie 8 (Cultuur) opgenomen.

Voor de jaren 2019 tot en met 2022 blijven de aantallen leerwerktrajecten en medewerkers met loonkostensubsidie (zolang daarover nog geen andere besluiten genomen zijn) constant.
Wel zou het maatschappelijk zinvol zijn om meer gebruik te maken van de trajecten met loonkostensubsidie om plaatsings- en doorstroommogelijkheden te kunnen realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
In 2018 wordt binnen het groenproject, gestart met dienstverbanden voor de participatiedoelgroep voor maximaal 23 maanden, met als doel uitstroom naar de reguliere markt. Binnen WVS krijgen deze personen begeleiding, opleiding en ondersteuning.

2.2. Overzicht van baten en lasten 2017 - 2022.

Het overzicht baten en lasten voor de jaren 2017 - 2022 laat met name het exploitatieresultaat voor gemeentelijke bijdrage zien. Ook wordt het totaal exploitatieresultaat gesplitst in het subsidie-resultaat (rijksbijdrage minus alle personeelskosten SW personeel) en het operationele resultaat.
Conform de eisen zoals gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording, is WVS verplicht inzicht te geven in de overheadkosten zoals gedefineerd in de BBV. Deze opstelling vindt u in bijlage 1.

bedragen x € 1.000

	werkelijk 2017	herz begr 2018	herz begr 2019	raming 2020	raming 2021	raming 2022
Netto omzet derden	22.540	21.714	22.659	22.743	22.661	22.587
Netto omzet deelnemende gemeenten	9.551	9.500	9.317	9.111	8.866	8.620
Grond- en hulpstof uitbesteed werk	-9.752	-9.579	-9.909	-9.854	-9.745	-9.635
Toegevoegde waarde	22.339	21.635	22.067	22.000	21.782	21.572
Rijksbijdrage	54.997	51.443	50.549	47.925	46.567	45.187
Loonkostensubsidie	95	1.144	1.581	1.950	2.327	2.714
Overige subs overheid	598	1.375	1.481	1.721	3.401	2.083
Totaal bijdr overheden	55.690	53.962	53.611	51.596	52.295	49.984
Ov bedrijfsopbr.	2.375	2.285	2.176	2.109	2.034	1.962
Totaal baten	**80.404**	**77.882**	**77.854**	**75.705**	**76.111**	**73.518**
Loonkosten SW	-64.925	-62.409	-62.475	-60.749	-58.955	-57.205
Overige pers.kn SW	-1.738	-2.095	-1.658	-1.597	-1.530	-1.465
Verstrekte subsidies	-191	-180	-180	-180	-180	-180
Totaal pers.kn. SW	-66.854	-64.684	-64.313	-62.526	-60.665	-58.850
Kosten regulier pers.	-11.930	-11.649	-12.414	-12.601	-12.919	-13.044
Kosten Beschut Werk	-186	-1.635	-2.088	-2.612	-3.147	-3.697
Kosten participanten	0	0	-722	-731	-743	-755
Afschrijvingskosten	-1.636	-1.734	-1.846	-1.846	-1.846	-1.846
Overige bedr. kosten	-4.607	-4.326	-4.431	-4.390	-4.369	-4.390
Financieringskosten	-248	-281	-222	-228	-231	-235
Sub-totaal ov bedr kn	-18.607	-19.625	-21.723	-22.408	-23.255	-23.967
Sub-totaal bedrijfskn	-85.461	-84.309	-86.036	-84.934	-83.920	-82.817
Resultaat voor gemeentelijke bijdr. en dividend	**-5.057**	**-6.427**	**-8.182**	**-9.230**	**-7.808**	**-9.298**
Gem. bijdrage	4.786	6.427	8.182	9.230	7.808	9.298
Totaal expl. result.	**-271**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Subsidieresultaat	-11.858	-13.242	-13.765	-14.602	-14.099	-13.664
Gemeentelijke bijdrage	4.786	6.427	8.182	9.230	7.808	9.298
Oper. resultaat	6.801	6.815	5.583	5.372	6.291	4.366

2.3. Financiële positie

De afgelopen jaren is een bijdrage van de gemeenten noodzakelijk om een negatief eigen vermogen te voorkomen. In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van de gemeentelijke bijdragen voor 2019.

In bijlage 2 is de balans per ultimo opgenomen voor de jaren 2017 - 2019. In paragraaf 3.1. Weerstandsvermogen is een overzicht gegeven van 'jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen'. Deze verplichtingen hebben een nadelige invloed op de financiële positie van WVS.

Door het negatieve resultaat in de totale planperiode zal de financieringsbehoefte toenemen. Dit wordt gecompenseerd door stortingen van de gemeentelijke bijdragen.

Ultimo 2017 bedroegen de langlopende leningen, inclusief de aflossingsverplichting over 2015 € 8.512.000. Jaarlijks wordt hierop € 612.000 afgelost. Om aan haar financieringsbehoefte te kunnen voldoen sluit WVS rekening-courantkredieten en kasgeldleningen af.
De behoefte aan korte termijn krediet neemt toe vanwege de jaarlijkse aflossingen op de leningen.
Het rentepercentage voor de langlopende leningen bedraagt voor 2019 3,08 %.
Voor rekeningcourant krediet wordt dit percentage begroot op 0,7 % en voor kasgeldleningen zelfs op 0,5 %.
Met deze financieringswijze voldoet WVS zowel aan de kasgeldlimiet als aan de norm voor het renterisico.
In bijlage 3 is een overzicht van de langlopende en de kortlopende leningen gegeven voor de jaren 2017 - 2019.

De voorzieningen die WVS had gevormd hebben het karakter van een toekomstige financiële verplichting. Het betrof hier een voorziening in het kader terug te betalen rijksbijdrage vanwege onderschrijding van de taakstelling. Verwacht wordt dat deze voorziening in de loop van 2018 wordt afgewikkeld. Vanaf 2018 wordt er een voorziening gecreëerd voor 3e WW-jaar ambtelijk. Dit is een verplichting. Deze wordt gevormd uit een bijdrage van het ambtelijk personeel zelf.
bijlage 4 is een overzicht gegeven van het verloop van de reserves en de voorzieningen voor de jaren 2017 - 2019.

Het voorstel mbt de resultaat bestemming van 2017 is reeds gedaan aan het Algemeen Bestuur.
De verwachting is dat het Algemeen Bestuur zal overgaan tot het onttrekken van het negatieve resultaat aan de algemene reserve.

2.4. Risicoparagraaf

Als risico's worden beschouwd alle redelijke voorzienbare risico's die niet in de begroting zijn verwerkt en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de omvang van de exploitatie, het exploitatieresultaat en het eigen vermogen van WVS.

Ondernemersrisico
WVS opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico.
Door de turbulente economische omstandigheden is dit risico niet te onderschatten.
Er is een groei in groepsdetacheringen (werken op locatie) en industriële activiteiten. Individuele detacheringen en begeleid werken blijven achter op de doelstelling als gevolg van de krimp van het aantal SW medewerkers.
Het achterblijven van de TW van bijvoorbeeld 5 % levert direct een verlies op aan exploitatieresultaat van ruim € 1.100.000

Opdrachten van deelnemende gemeenten
De deelnemende gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor WVS. De gemeentelijke opdrachten vormen voor WVS ook een belangrijke inkomstenbron, maar belangrijker nog is dat gemeenten veel werk hebben waar mensen uit het doelgroepenregister werk kunnen vinden. Door een jaarlijkse krimp in het aantal SW-medewerkers en een zeer beperkte instroom van mensen uit de Participatiedoelgroep, kan WVS het huidige volume van werkzaamheden niet uitvoeren. Als er geen instroom komt zal WVS opdrachten moeten teruggeven aan gemeenten waarbij het werk voor de zwakste doelgroep verdwijnt. Het reguliere bedrijfsleven zal naar verwachting de hoge begeleidingsbehoefte van deze groep niet overnemen.

Risico rijksbijdrage
In de begroting is uitgegaan van de afbouw SW zoals het Rijk die voorziet. Er is gebleken dat de afbouw landelijk langzamer verloopt dan in de nieuwe Participatiewet wordt verondersteld.
Voorspellen wat de ontwikkeling van de rijksbijdrage gaat doen, is lastig. Er zijn veel landelijke factoren die van invloed zijn op de rijksbijdrage per SE. Indien er grote afwijkingen zijn tov de begroting zal dit worden gemeld, en indien nodig zal een herziene begroting worden ingediend.
In de begroting is uitgegaan van een compensatie van LPO van 2%. Indien deze niet wordt onvangen heeft dat impact op de begroting. Door de koppeling met de cao SW (op dit moment) is de impact beperkt.
WVS ontvangt vanuit de gemeenten de volledige subsidie WSW. Bij overschrijding van de taakstelling is het financiele risico geheel voor WVS groep. Bij 10 se's is dit een risico van € 250.000,-

Rente risico's
De totale activa bedragen ultimo 2017 € 23.511.000. Hiervan is ruim 94 % gefinancierd met vreemd vermogen.
Een groot deel van dit vreemde vermogen is rentedragend. De aan het vreemde vermogen verbonden rentelasten leggen een claim op de exploitatiebegroting. Alle langlopende leningen hebben een vast rentepercentage over de gehele looptijd van de lening. Derhalve is het renterisico met betrekking tot de langlopende leningen nihil.
Wijzigingen in de rentestand hebben derhalve geen gevolgen voor het exploitatieresultaat.
Anders ligt dit voor de kortlopende leningen. De rente hierop is variabel en de kosten hiervan fluctueren met wijzigingen in de rentestand. Momenteel is de rente op een laag niveau.
Het renterisico op korte termijn ligt vooral bij de kasgeldlening. Er is momenteel € 7.000.000,- aangetrokken.
Stijging van het rentepercentage met 1% heeft een impact van € 70.000,- op de exploitatie per jaar.

Transitievergoeding
Bij ontslag, op initiatief van WVS, van een medewerker die minimaal 2 jaar in dienst is, worden we verplicht een transitiegoeding te betalen. Dit geldt niet alleen voor een tijdelijk contract, maar ook bij beëindiging wegens ziekte, ondergrens en (disciplinair) ontslag. Voor 2019 wordt dit ingeschat op € 500.000,- per jaar.
Natuurlijk wordt er gestuurd op risicominimalisatie, echter bij vaste contracten is dit nauwelijks mogelijk.
Er is een ontwerpwet, waarbij bij uitstroom na 2 jaar ziekte, een compensatie vanuit het rijk zal plaatsvinden. Deze is echter nog niet van kracht, derhalve kan de impact nog niet worden berekend. Verwacht wordt dat er een premieheffing tegenover zal staan.
In 2021 is een bedrag van € 1.500.000,- opgenomen als bate. Indien de wetgeving alsnog verandert kan het zijn dat dit bedrag niet wordt ontvangen. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de sectorale premie. In de begroting gaat WVS ervanuit dat deze qua kosten de helft is van de huidige transitievergoedingkosten. Risico € 250.000,- per jaar.

Jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
Volgens het BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als verplichting in de balans te worden opgenomen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen van WVS dienen ze wel te worden meegenomen. Deze verplichtingen worden in de begroting opgenomen op het moment dat ze tot betaling leiden.
Het betreffen de volgende verplichtingen:
- *Vakantiegeldverplichtingen (waarde per ultimo 2017 € 2.120.000.)*
- *Verloftegoeden (waarde ultimo 2017: € 2.227.000);*

Uitstroom van SW-kader
De capaciteiten van de SW-instroom is sinds 1998 (invoering nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening) minder dan de gemiddelde SW-populatie van voor 1998. Dit betekent dat kaderfuncties die momenteel zijn ingevuld door SW-medewerkers in geval van vervanging door pensionering of anderszins, niet meer door SW-medewerkers kunnen worden ingevuld omdat bij de huidige instroom de benodigde capaciteiten hiervoor ontbreken. Dit betekent dat extra regulier personeel moet worden aangetrokken om deze opengevallen plaatsen in te nemen. Uiteraard wordt getracht eventuele vacatures op een andere wijze in te vullen door herverdeling van taken en het niet vervangen van uitstroom van indirecte functies, maar dit is niet altijd mogelijk.
Indien een SW-medewerkers 1 op 1 vervangen dient te worden, is het verschil in kosten, de rijkssubsidie. Natuurlijk wordt gekeken naar kostenreductie door een 1 op 1 vervanging te proberen te vermijden.

SLA Schoonmaak
Sinds 2009 voert WVS voor WVS-Schoonmaak VOF alle backoffice activiteiten uit tegen een vastgestelde vergoeding. De afspraken zijn destijds gemaakt voor tenminste 6 jaar en worden tot op heden gecontinueerd. In de begroting zijn de opbrengsten als constant verondersteld, muv de detacheringsvergoeding vanwege de daling van het aantal gedetacheerde SW-medewerkers. De vergoeding per fte SW is wel constant verondersteld.
De SLA wordt momenteel heronderhandeld, kan het zijn dat WVS dekking mist voor haar medewerkers, waar zij niet direct andere opbrengsten tegenover kan zetten.

Inzet personeel Beschut Werk
De gemeenten hebben besloten om Beschut Werk uit te voeren.
De realisatie van de instroom is opgenomen cf de planning afgegeven door het Rijk. De feitelijke instroom is afhankelijk van de aanlevering van kandidaten door het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal.
Vanaf 1 januari 2017 mogen burgers zich rechtstreeks melden bij het UWV voor het aanvragen van een indicatie Beschut Werk. De verwachting is dat dit zal leiden tot meer plaatsingen Beschut Werk.
De aantallen 'beschut werk'-plaatsingen kunnen achterblijven op de fictieve taakstellingen in totaal. WVS heeft haar begeleidingsorganisatie zo ingericht dat zij de personen in dat jaar kunnen plaatsen. Indien er niet wordt geplaatst mist WVS de dekking voor de begeleidingsorganisatie a € 8.500,- per plaatsing.

Leerwerktrajecten
De inschattingen voor afname leerwerktrajecten voor de jaren 2019-2022 zijn gebaseerd op de ketenbegroting. Indien de aantallen naar beneden worden bijgesteld, zal dit invloed hebben op het resultaat van WVS.
Indien de leerwerktrajecten niet worden ingevuld mist WVS dekking voor de begeleidingsorganisatie.

Inzet participanten voor groen project
Voor het groenproject worden personen uit de B-doelgroep in dienst genomen bij WVS.
Een aantal hiervan zullen zijn geregistreerd in het doelgroepenregister. Hiervoor kan WVS loonkostensubsidie aanvragen obv loonwaarde. Tevens is er een landelijke no-riskpolis voor deze doelgroep. Verzuim vanwege ziekte is dan geen kostenpost voor WVS. Natuurlijk heeft het wel impact op de toegevoegde waarde.
Medewerkers zonder doelgroepverklaring vallen niet onder deze polis. Het ziekteverzuim risico is dan volledig voor WVS.

Cashflow
Door het verder onttrekken van gelden uit de organisatie, zoals reserves aanspreken voor tekorten, en aflossen van de oude leningen, wordt de financieringsbehoefte van WVS steeds groter.
Hierdoor wordt WVS een organisatie welke nagenoeg geheel wordt gefinancierd met vreemd geld, met een steeds groter risico met betrekking tot financieringskosten.

Hoofdstuk 3. Overige begrotingsinformatie

3.1. Weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van WVS om risico's (zie paragraaf '2.4) die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen door middel van financiële buffers, genoemd weerstandscapaciteit. De relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, wordt weerstandsvermogen genoemd.

In verband met de invoering van het BBV (2004) is het niet meer toegestaan de vakantiegeldverplichting als zodanig onder de schulden op te nemen. Deze verplichting (ultimo 2017 € 2.120.000) wordt niet in de balans opgenomen.

Als financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers voortvloeiende uit de hiervoor genoemde risico's dienen de reserves (eigen vermogen); deze bedroegen per ultimo 2017 € 2.001.000. Er is ook nog een negatief resultaat 2017 van € 597.000 welke uit de reserves is onttrokken.
Daarnaast fungeren de deelnemende gemeenten als vangnet voor WVS, doordat ze uiteindelijk - voorzover de reserves ontoereikend zijn - het exploitatietekort voor hun rekening nemen. In een bestuursbesluit in 2011 is vastgelegd dat de bandbreedte voor de reserves is vervallen en dat de bestemmingsreserve is toegevoegd aan de algemene reserve. Exploitatieverliezen moeten van de algemene reserve worden afgeboekt.

In 2015 heeft op verzoek van het DB van WVS door Deloitte een onderzoek plaatsgevonden naar het benodigde weerstandsvermogen obv een risicokwantificering. Hieruit bleek dat het benodigde weerstandsvermogen circa € 6 miljoen zou moeten zijn. Het benodigde weerstandsvermogen kan worden opgesplitst in twee gedeelten. Het eerste gedeelte is het weerstandsvermogen voor risico's die niet door WVS beïnvloedbaar zijn, de externe risico's. Dit bedrag is circa € 3,2 miljoen. Het tweede gedeelte, ad € 2,8 miljoen is voor wel beïnvloedbare risico's, waarvoor beheersings-maatregelen getroffen kunnen worden, ter vermindering van de risico's.

Het AB heeft destijds besloten het weerstandsvermogen niet op te hogen.

Het DB is samen met Deloitte nog steeds van mening dat WVS, gelet op de aard van het bedrijf (waarbij forse onvoorziene financiële tegenvallers snel kunnen optreden als gevolg van marktontwikkelingen), de beschikking dient hebben over een adequaat weerstandsvermogen.

De krimp van de reserve leidt tevens tot hogere leningen, en daardoor tot meer renterisico.

Bijlage 1. Resultatenrekening 2019 en meerjarenraming 2020-2022
Overhead (cf BBV richtlijnen juli 2016)

ongewijzigd

	begroting **2019**	*raming* **2020**	*raming* **2021**	*raming* **2022**
Baten				
Netto omzet	655	665	675	685
Mutatie voorraad GP en OHW	0	0	0	0
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-259	-262	-267	-271
Toegevoegde waarde	396	403	408	414
Bijdrage overheden	2.708	2.533	2.455	2.312
Overige opbrengsten	200	200	200	200
Subtotaal	2.908	2.733	2.655	2.512
Totaal baten	**3.304**	**3.136**	**3.063**	**2.927**
Lasten				
Personeelskosten	-11.364	-11.144	-10.902	-10.675
Afschrijvingskosten	-967	-967	-967	-967
Overige bedrijfskosten	-3.238	-3.238	-3.238	-3.238
Totaal bedrijfskosten	-15.569	-15.349	-15.107	-14.880
Rentebaten en - lasten	-228	-231	-235	0
Totaal Lasten	**-15.797**	**-15.580**	**-15.342**	**-14.880**

bijlage 2: Balans 2017 - 2019 (x € 1.000)

stand per ultimo	2017	2018	2019	herziene 2019
Activa				
Vaste activa:				
Materiële activa	15.243	17.000	16.000	17.000
Financiële activa	518	418	318	318
Totaal vaste activa	*15.761*	*17.418*	*16.318*	*17.318*
Vlottende activa:				
Voorraden	984	1.000	1.000	1.000
Vorderingen	6.160	6.252	6.346	6.346
Overlopende activa	856	596	590	590
Liquide middelen	76	76	76	76
Totaal vlottende activa	*8.076*	*7.924*	*8.012*	*8.012*
Totaal activa	**23.837**	**25.342**	**24.330**	**25.330**
Passiva				
Eigen vermogen:				
Algemene reserve	2.001	1.730	1.730	1.730
Storting gemeenten	4.786	6.427	8.569	8.182
Onttrekking gemeente	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat	-5.057	-6.427	-8.569	-8.182
Totaal eigen vermogen	*1.730*	*1.730*	*1.730*	*1.730*
Voorzieningen	*10*	*4*	*8*	*8*
Langlopende leningen	*8.512*	*7.400*	*6.402*	*6.402*
Kortlopende schulden:				
Crediteuren	6.007	6.097	6.189	6.189
Rekeningcourantkrediet	982	3.511	3.401	2.401
Kasgeldleningen	6.000	7.000	6.000	8.000
Overlopende passiva	596	600	600	600
Totaal kortlopende schulden	*13.585*	*17.208*	*16.190*	*17.190*
Totaal passiva	**23.837**	**26.342**	**24.330**	**25.330**
eigen vermogen in % van totaal vermogen	7,3	6,6	7,1	6,8
werkkapitaal	1.137	1.155	1.158	1.158

bijlage 3: Overzicht van langlopende leningen en RC-krediet

Leningen o/g (in € x 1.000):

verstrekt door	omschrijving	hoofdsom	looptijd	rente %
BNG	len 90545	4.538	1999/2024	6,09
BNG	len 91109	4.538	2001/2025	6,05
BNG	len 95110	2.700	2002/2023	5,33
nieuw		5.000	2017-2027	0,75
	sub-totaal	*16.776*		

	werkelijk 2017	**budget 2018**	**raming 2019**
leningen o/g:			
stand per ultimo	8.512	7.400	6.402
Kasgeldleningen			
stand per ultimo	6.000	6.000	8.000
Rekening-courant krediet:			
stand per ultimo	982	3.511	2.401
Lening u/g: (Propeople Holding B.V.)			
stand per ultimo	500	400	300
Saldo geleend - uitgeleend	**14.994**	**16.511**	**16.503**
Rentebaten en- kosten:			
leningen o/g	242	220	197
kasgeldleningen	6	6	6
RC-krediet	23	17	20
lening u/g	-23	-20	-16
Rente lasten totaal	**248**	**223**	**207**
rente - %			
leningen o/g	2,84	2,97	3,08
kasgeldleningen	0,5	0,5	0,5
RC-krediet	0,7	0,7	0,7
lening u/g	4	4	4
totaal gemiddeld rente %	***1,65***	***1,35***	***1,25***

Bijlage 4: Overzicht reserves en voorzieningen (x € 1.000)

omschrijving	2016	2017	2018	2019
Reserves:				
Algemene reserve	2.782	2.001	1.730	1.730
Storting gemeente	4.546	4.786	6.427	8.182
Onttrekking gemeente	-529	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat	-4.798	-5.057	-6.427	-8.182
Totaal reserves	**2.001**	**1.730**	**1.730**	**1.730**
Voorzieningen:				
Rijkssubsidie	16	10		
3e WW-jaar ambtelijk			4	8
Totaal voorzieningen	**0**	**0**	**4**	**8**

Bijlage 5: overzicht van investeringen in vaste activa

in € x 1.000	Werkelijk **2017**	Budget **2018**	Begroting **2019**
Grond	0	0	0
Voorzieningen aan terreinen	0	0	0
Gebouwen	332	789	900
Installaties	287	300	500
Machines	130	303	300
Automatisering	127	220	50
Inventarissen	72	200	200
Vervoermiddelen	715	1.100	1.100
Projecten in uitvoering	27	0	0
Overige	0	0	0
Totaal investeringen	**1.690**	**2.912**	**3.050**
PM Afschrijvingskosten	1.636	1.734	1.846

Bijlage 6: Gemeentelijke bijdrage 2019

In de herziene begroting 2019 van WVS is uitgegaan van één gemeentelijke bijdrage.

Het verlies van WVS bedraagt in 2019 € 8.182.000,-. Dit is per SW-er € 3.438,-
Dit is een stijging van de bijdrage per SW-er van € 889,- t.o.v. 2018.

Een overzicht van de bijdrage per gemeente in dit resultaat:

Herz Begr 2019	aantal sw 1-1-2018	Totaal
Bergen op Zoom	491	€ 1.687.967
Etten-Leur	255	€ 876.643
Halderberge	239	€ 821.638
Moerdijk	125	€ 429.727
Roosendaal	665	€ 2.286.147
Rucphen	298	€ 1.024.469
Steenbergen	118	€ 405.662
Woensdrecht	95	€ 326.592
Zundert	94	€ 323.155
	2.380	**€ 8.182.000**
	per SW-er	€ 3.438

begroting 2019	aantal sw 1-1-2018	Totaal
Bergen op Zoom	491	€ 1.767.806
Etten-Leur	255	€ 918.107
Halderberge	239	€ 860.500
Moerdijk	125	€ 450.053
Roosendaal	665	€ 2.394.279
Rucphen	298	€ 1.072.925
Steenbergen	118	€ 424.850
Woensdrecht	95	€ 342.040
Zundert	94	€ 338.439
	2.380	**€ 8.569.000**
	per SW-er	€ 3.600

Bijlage 7: Specificatie Rijksbijdrage per gemeente

In de meicirculaire 2018 zijn de volgende Participatiebudgetten SW per gemeente 2019 opgenomen.
In de begroting is tevens 2 % correctie LPO opgenomen.

Herz begr 2019	2019 excl LPO	2019 incl LPO
Bergen op Zoom	€ 10.417.492	€ 10.625.842
Etten-Leur	€ 5.377.572	€ 5.485.124
Halderberge	€ 4.880.938	€ 4.978.557
Moerdijk	€ 2.655.890	€ 2.709.007
Roosendaal	€ 13.618.627	€ 13.891.000
Rucphen	€ 6.114.011	€ 6.236.291
Steenbergen	€ 2.524.637	€ 2.575.130
Woensdrecht	€ 2.027.103	€ 2.067.645
Zundert	€ 1.941.822	€ 1.980.659
	€ 49.558.092	**€ 50.549.254**
per SE	€ 24.939	€ 25.437

In de meicirculaire 2017 zijn de volgende Participatiebudgetten SW per gemeente 2019 opgenomen.
In de begroting is tevens 2 % correctie LPO opgenomen.

Begroting 2019	2019 excl LPO	2019 incl LPO
Bergen op Zoom	€ 10.015.919	€ 10.216.237
Etten-Leur	€ 5.135.982	€ 5.238.701
Halderberge	€ 4.545.226	€ 4.636.131
Moerdijk	€ 2.560.969	€ 2.612.189
Roosendaal	€ 13.060.626	€ 13.321.839
Rucphen	€ 5.968.179	€ 6.087.543
Steenbergen	€ 2.446.900	€ 2.495.838
Woensdrecht	€ 2.057.731	€ 2.098.885
Zundert	€ 1.916.971	€ 1.955.310
	€ 47.708.503	**€ 48.662.673**
per SE	€ 23.838	€ 24.314

Bijlage 8: Specificatie Kosten Acties Houtskoolschets

Kosten in euro's * 1.000	eenmalige kosten	jaarlijkse structurele kosten	totaal structureel voor projectperiode 2018-2022	Totaal
Actie 1: gezamenlijk tactisch overleg met werkpleinen	0	0	0	0
Actie 2: oprichten MVO-platform in de Arbeidsmarktregio	16	1	4	20
Actie 3: verbinding met klant 'de doelgroep'	0	15	60	60
Actie 4: Opstap naar werk met praktijkverklaringen (NB Subsidieaanvraag loopt)	95	pm	pm	95
Actie 5: structuur uitwerken	50	0	0	50
Actie 6: lean werken implementeren	50	0	0	50
Actie 7: flexibiliseren en vernieuwen dienstverlening arbeidsmarkt fit maken werkzoekenden	pm	pm	pm	pm
Actie 8: cultuurprogramma	0	20	80	80
Actie 9: professionaliseren begeleidend personeel	0	50	200	200
Actie 10: tool voor projecten	25	5	20	45
Actie 11: slim gebruik maken van nieuwe technologieën	pm	pm	pm	pm
Actie 12: jaarlijkse strategie sessie	0	5	20	20
Totaal	236	96	384	620

NB de implementiekosten van actie 6 zullen in 2018 reeds worden genomen.